

L'OPINIÓ

Any V - Número 445
Preu: 10 cèntims

BARCELONA - Dissabte, 5 de novembre de 1932

FETS, I NO PARAULES

A mesura que es va apropant el dia 20, data en la qual el poble de Catalunya s'haurà de manifestar respecte de la confiança que li mereixen els partits polítics que presenten les seves candidatures per a la constitució del primer Parlament de la Catalunya autònoma, es va perfilant més la seguretat que l'Esquerra Republicana veurà ratificada, una vegada més, la confiança que el 12 d'abril i el 28 de juny li fou donada.

La unanimitat dels atacs de què és objecte l'Esquerra aquests dies, per part de tots els sectors, al·legant motius completament divergents, indica clarament que la victòria de l'Esquerra és en l'ambient. L'extrema esquerra combat el nostre Partit titllant-lo de partit burgès. El sector anarquista (?) de la F. A. I., perquè diu que som un partit burgès, demana als obrers que no votin. El sector polític que s'aplega sota el nom de "Extrema Izquierda Federal", ens diu reaccionari per a demanar que els votin a ells. L'extrema dreta ens ataca com a demagogs. Tornen a sortir aquells programes encapçalats amb els noms de la Família, l'Ordre, la Pàtria, com si l'Esquerra fos un partit que tractés de subvertir-ho tot, i no fos el partit més constructiu de tots els que ara acudeixen a les urnes perquè el sufragi popular decideixi.

Podríem recordar, i estarien molt posades a lloc, aquelles paraules de Manuel Azaña, dites en ocasió en què el Govern de la República era atacat també pels dos extrems: el vermell i el negre. "Ladrans. Señal que cabalgamos". Devem fer-ho molt bé quan som objecte de tants atacs, tan pobres d'argumentació. Perquè si un símptoma podria haver-hi que ho fem malament, seria que mereixíssim l'elogi de la Lluga, dels carlins, dels anarquistes (?) de la F. A. I. i dels senyals.

Ningú no podrà dir que no diguem les coses clares, que no actuem a la llum del dia, i que no tinguem un programa ben definit. El nostre Partit és fruit d'una assemblea democràtica i la posició que en cada moment culminant adopta, a la manera de pensar d'ella, s'atempera. No hem enganyat ningú. On hem estat i hem pogut actuar, hi hem deixat l'empremta de la nostra obra. La proclamació de la República i l'Estatut de Catalunya, són en el càrrec de l'Esquerra Republicana. Els nostres homes, a l'Ajuntament, han realitzat una tasca administrativa, que pesa a tot el que digui la Lluga i els amargats de La Publicitat, és enorme. Es pot dir, en veu ben alta, que mai no hi ha hagut un Ajuntament de Barcelona que hagi realitzat una tasca administrativa tan eficient per a la ciutat. Amb el govern de l'Esquerra a l'Ajuntament de Barcelona, no hi ha... ni s'ha fomentat la creació de trustos, ni s'han fet concessions oneroses per als interessos municipals. S'han lliurat, en canvi a la justícia, els primers culpables que han anat apareixent, amb referència a acords i concessions lesives per a la Ciutat, presos i fetes per Ajuntaments anteriors, i la recaptació ha augmentat en xifres que importen uns quants milions. Cap Ajuntament tampoc, tan auster com aquest. Tan auster, que quan apareixien símptomes que alguns dels seus elements no practicaven aquesta austeritat, l'Esquerra els segregava del seu si, i quan apareixien proves que negaven aquesta austeritat amb relació al nomenament de càrrecs municipals, l'Esquerra llurava aquestes proves a la justícia. Però la manca d'austeritat d'uns individus que són punts, no afecta el Consistori en general. Hi afectaria si s'intentés tapar-ho, tàctica grata a la Lluga.

Quin altre partit pot parlar així? Cap. Aquesta és la veritat, i ella sempre sura per damunt de la calúmnia.

Hem proclamat la República, complint el que havíem promès, a les trenta-sis hores d'haver-nos donat la seva confiança el poble.

Hem defensat l'Estatut, i l'hem fet aprovar pel Parlament de la República a pesar dels enemics que li barraven el pas i àdhuc dels catalans que consideraven que l'Estatut era un problema de segon ordre i sense cap urgència. L'hem defensat i l'hem fet aprovar a pesar de l'obstrucció sorda que hi feu la Lliga Regionalista, i de l'altra obstrucció que hi feu el senyor Marcellí Domingo, pretenent convèncer els nostres homes que la presentació de l'Estatut, primer i la seva discussió, després, era inoportuna. I hem desenrotllat a l'Ajuntament, dintre dels estrets mitjans que facilitava un pressupost deficitari, obra de l'Ajuntament del senyor Maynés i de l'Acció Catalana, una obra cultural que no admet comparació de tan enorme, amb la de cap Ajuntament anterior, i una obra administrativa no superada, tampoc, per cap Consistori dels que precediren el govern de l'Esquerra. Tots els atacs de què en aquest sentit som objecte, vénen del fet que haguem fet tributar els rics que no pagaven perquè la Lluga Regionalista els protegia—i algun d'ells devia fins a mig milió de pessetes—i perquè hem fet tributar els pobres. Però això són fets i no paraules. I aquests fets el poble els coneix i encara els sentirà conèixer amb més detall. I això li facilitarà el dia 20 l'anar a votar amb ple coneixement de causa, la candidatura de l'Esquerra.

No prometem res. Tenim un programa ben concret i a ell restarem fidels. Els nostres actes i la nostra obra passada i present, responen de la nostra obra futura.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA FEDERACIÓ DE BARCELONA-CIUTAT

Diumenge, dia 6, a les onze del matí

Gran Miting de Propaganda Electoral

al

COLISEU POMPEIA

TRAVESSERA, 8

Parlaran els diputats del Partit senyors

JOSEP DENCAS

ANTONI XIRAU

JOAN LLUHI I VALLESCA

LLUIS COMPANYYS

Els quals donaran compte de llur gestió parlamentària en la discussió de l'Estatut i en la política general

LA VISTA DE LA CAUSA PEL COP D'ESTAT DE 1923

Madrid, 4.—El diputat senyor Esteban Mirasol ha manifestat als periodistes que ha quedat ultimada tot el referent a la celebració de la vista del sumari pel cop d'Estat de 1923.

La vista tindrà lloc al Senat i començarà el dia 22 del corrent a les 10 del matí.

S'habilitaran els escons dels antics senadors per als diputats que desitgin assistir a les sessions.

La premsa estarà instal·lada a la tribuna que ocupava quan el Senat estava en funcions.

També s'habilitarà un altre departament per a tribuna pública, puix que el desig del Tribunal és donat totes les facilitats possibles al públic, però sempre tenint en compte la capacitat del local.

—Quins són els principals encartats en el sumari?

—Tots els generals que formaren part dels directoris militars i els ministres de l'anomenat Gabinet Civil que presidí el general Primo de Rivera.

—Quins delictes es jutjaran?

—Els que es refereixen a la gestió política com a conseqüència del cop d'Estat.

—Quines penes es demanen?

—El fiscal, en l'acta d'acusació, demana les penes de confinament i inhabilitació.

—S'han formulat vots particulars?

—Sí. Diversos vocals de la Comissió han presentat vots particulars en aquest sumari i els formulats als efectes de procediment tindran la qualitat d'acusació privada.

—Es important la prova?

—Sí. I la documental i testifical s'efectuarà en l'acte de la vista.

El sumari és molt voluminós.

LA FEDERACIÓ D'ESQUERRES

Madrid, 4. — A les set de la tarda ha acabat la reunió convocada pel senyor Baeza Medina per tractar de constituir la federació d'esquerres.

El senyor Sbert ha lliurat la següent nota:

"Se han reunido las representaciones de la minoría Radical-socialista, Acción Republicana, O. R. G. A. i Esquerra Catalana, para cambiar impresiones sobre la posibilidad de constituir la unión o federación parlamentaria de izquierdas.

Se cambiaron impresiones y se acordó volver a reunirse el próximo miércoles, después de haber expuesto cada uno sus puntos de vista.

En la reunión, que fué presidida por la Srta. Kent, se acordó designar secretario de actas al Sr. Sbert.

La reunión fué breve y se expuso por la representación Radical-socialista el acuerdo de la minoría de iniciar las gestiones con los demás grupos gubernamentales de izquierda para constituir la federación.

Todos coincidieron en la conveniencia de esta unión, si bien se exteriorizaron algunas discrepancias, que en realidad sólo afectan a la forma y procedimiento de constitución.

Estas discrepancias se refieren principalmente a si esta agrupación de fuerzas parlamentarias ha de ser una fusión de todas las minorías en una sola, aunque sin perder el contacto con los respectivos partidos, o si debe consistir en una federación con independencia de cada una de las minorías.

Esto sugirió la duda de si es compatible con el reglamento de la Cámara, y habrá de consultarse si cada diputado puede estar en dos minorías.

Como los representantes de los distintos grupos no tenían mandato especial para adoptar acuerdos, se convino en reunirse el miércoles, dando lugar con ello a que los grupos parlamentarios se reúnan el martes para fijar su posición.

No se suscitó la cuestión de si podrán formar parte de la federación otros partidos no representados en el Gobierno."

ELS OBRERS QUE NO VOTESSIN, S'HO PENSARIEN QUE NO VOTARIEN.

ELS OBRERS QUE NO VOTESSIN, VOTARIEN CONTRA ELLS MATEIXOS.

L'ASSASSINAT DE TEODOR JENNY

Cal demanar la revisió del procés per a reivindicar la memòria de dos innocents

Insistim no per esperit de venjança. Personalment no ens interesen cap dels polítics i magistrats que intervingueren en el procés. No els coneixem tampoc, encara que sabem els noms d'alguns d'ells. També sabem que no ressuscitem els dos morts. Però ens interessa i molt, que el cas no es torni a repetir i per tal d'evitar nous «errors» judicials com el que ens ocupa actualment, hem de descobrir aquest fet, per a vergonya dels polítics que intervingueren i dels magistrats que condemnaren, si bé «erròniament».

La policia no pogué descobrir els veritables autors de la mort del patró Teodor Jenny, de nacionalitat francesa, establert a Sabadell; però sí «inventaren» dos autors, els quals foren agarrats el dia 9 de maig de 1922, a les dotze del migdia, a la presó de Barcelona.

Els dos innocents agarrats eren els ciutadans Martí Marí i Victòria Sabater, als quals defensaren els advocats senyors Moles i García Torrel. Aquests dos advocats tenen el deure de fer sentir la seva veu, per tal de posar llum en aquest afer, que costa la vida als seus defensats.

No intentarem demanar, en canvi, que parli l'Aleshores president de l'Audència de Barcelona, senyor Alvarez Vega, ni els magistrats senyors Afan i Marina de Ribera, que intervingueren en aquest afer i que dictaren una sentència equivocada.

El poble ha de fer sentir la seva veu de la mateixa manera que ho feu en 1922, puix que el dia 6 de maig d'aquell any, a Sabadell, es declarà la vaga general com a protesta davant de la imminència del doble agarrament. Sabadell, doncs, no restà insensible davant d'aquell afer. Tampoc ha d'haver de restar-hi ara. Sabadell ha de fer quelcom per tal d'ajudar a posar en evidència els crims de la monarquia. Es el seu deure. No mancarà al poble de Sa-

badell la simpatia de tot Catalunya, de tots els homes liberals de Catalunya.

En 1922, ultra les gestions que feu Salvador Seguí prop de l'Aleshores president del Consell, José Sánchez Guerra, intervingueren per tal d'aconseguir l'indult l'alcalde de Sabadell, que ho era el senyor Domènec Saló, i Lluís Companys, Sánchez Guerra no va voler aconsellar l'indult.

A Madrid, hom sabia de cert que Martí i Sabater eren innocents. Tots els diaris portaven la darrera entrevista sostinguda entre Sabater i el seu pare, durant la qual el condemnat a mort jurà, al seu pare, que ell no en sabia absolutament res, malgrat l'haver fet córrer que tant Martí com ell eren «convictos y confesos».

De tot això podria dir-nos-en alguna cosa el jutge que instruí la causa, senyor Martínez Muñoz.

Pel que es veu, amb l'agarrament de Martí i Sabater, volien, ensems que donar gust a l'ambaixador francès, que servís d'escarmiment, segons afirmà aquell cèlebre general Arlegui, per als atemptats «croixs». No en tenien prou amb els atemptats covards que realitzaven impunement pels carrers de Barcelona els pistolers del Lliure, atemptats que arribaren, entre els anys de 1917 al 1921, a 443, essent els morts i ferits per aquests atemptats, obrers fixats com a perillosos per l'Arlegui o pel Martínez Anido, havent-n'hi hagut en els mateixos anys 151 en contra dels patrons. Potser ara, quan la justícia sigui de Catalunya, es podrà arribar a conèixer tot el paper brut d'aquest procés i també podran exigir-se responsabilitats per tots aquells crims realitzats a Barcelona amb aquella repugnància impunitat dels pistolers oficials.

PERE FOIX

COMENTARI D'ACTUALITAT

ERA D'ESPERAR

No ens ha estranyat gens ni mica la decisió que ha pres el Partit Radical d'incloure en la seva candidatura un aragonès, un andalús i un gal·lec. Era d'esperar això. Es al partit on sembla que van a parar els «regionals» i els «confederadors espanyols»; d'anar sols no haurien anat mai enlloc. Però amb els radicals tampoc no aniran mai enlloc.

Nosaltres, que coneixem a fons l'actuació dels lerrouxistes a Barcelona i coneixem el «panyo» dels «regionals», direm, si se'ns permet, que tots són uns; s'han trobat — ja es buscaven — i s'han abraçat; enhorabona i bon profit els faci la troballa. Tot per una Espanya «única e indivisible».

Que gal·lec i andalús vagin plejats en aquest afer electoral, no hi tinc res a dir, però que hi vagin els aragonesos, és a dir, els aragonesos del «Centro Aragonès», cap i casal de la colònia, no, no i no. I diem no en primer lloc perquè la política descartada no és permesa en aquella casa i menys la de partit determinat i àdhuc no és permesa la propaganda aragonesista en el seu aspecte autòndic.

El senyor Montón, a la vegada que és president del Centre Aragonès, és ex-diputat provincial per Saragossa segons les dades de l'informe que posem. Res no tindrà a veure una cosa amb l'altra si el senyor Montón fos candidat radical sense la tutela dels aragonesos. Vagi, en primer lloc, vers el senyor Montón, tota mena de respectes i consideracions com a persona, però permetrà que el censurem

com a president del Centre Aragonès, si accepta el nomenament de candidat.

La seva inclusió en la candidatura radical seria una pertorbació més en el bon desenvolupament de la vida dels aragonesos residents a Barcelona. Si el Centre Aragonès, com a polític que diu que és, i així ho manifesten els seus estatuts, calla o no diu res, una vegada més inferirà un greuge a la voluntat catalana. Els aragonesistes han d'estar molt agraïts als catalans ja que en tots els moments de la seva actuació societària les autoritats catalanes han correspost d'una manera lleial i noble, i en dir autoritats, equival a dir tots els catalans.

Prou escarnida ha estat ací i allà la nostra personalitat pels mateixos aragonesos; només falta, ara, en els dies que els catalans van a estructurar la seva Constitució, nosaltres, que no tenim res a dir d'ells, posem un candidat aragonès davant de les seves reivindicacions i agregat, inclòs a un partit que sempre, i a tothora s'ha manifestat odiós al sentiment nacionalista català, al mateix sentiment que nosaltres, els aragonesistes, venim expandint per la nostra terra.

No hem d'interrompre la marxa ascendent dels catalans, sinó tot el contrari; ajudar-los com ells ens ajudaran el dia de demà, tal vegada no lluny, en què puguem despertar el nostre poble i puguem oferir-li la seva autonomia, com han fet els heroics homes de Catalunya.

GASPAR TORRENTE